

Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw J.M. van Bijsterveldt - Vliegthart
p/a Directie Media, Letteren en Bibliotheken
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Den Haag, 15 maart 2010
Kenmerk: 19336

Onderwerp: Toekomstverkenning Publieke Omroep

Ministerie van OCW	
E-doc Nr.	
Datum Reg.	17 MRT 2010
Directie	
Ter behandeling aan:	
☒ Advies aan/afdoening door bevoegd persoon	
☐ Advies aan/afdoening door lid van OCW	
☐ Afdoening op directieniveau	
☐ Ter kennisneming	
Afdoening voor:	

1. Stas
2. JSCM
3. MCB

Geachte Mevrouw van Bijsterveldt,

Allereerst wil het bestuur van het Stimuleringsfonds voor de Pers zijn dank uitspreken voor het verzoek van uw ambtsvoorganger om een bijdrage te leveren aan de toekomstverkenning voor de publieke omroep. Gezien de reikwijdte van zijn taakstelling meent het fonds dat het zich evenwel slechts beperkt en op hoofdlijnen kan uitspreken over deze toekomstverkenning. Onze benadering in deze verkenning vertrekt vanuit onze zorg voor handhaven en bevorderen van de pluriformiteit in de perssector, voor zover die van belang is voor informatie en opinievorming. Juist dat belang komt natuurlijk ook terug in de Toekomstverkenning Publieke Omroep.

De perssector kenmerkt zich door vele functies, waarvan journalistieke functies op het terrein van informatie (nieuwsgaring, -analyse, -duiding), communicatie (overdracht van feiten, achtergronden en opinie), expressie (informerende wat er leeft onder de bevolking en uitingsmogelijkheden voor de burger bieden) en kritiek (kritisch volgen van de overheid en andere instellingen) voor de samenleving essentieel zijn. Een samenleving die op democratische leest geschoeid is, kan dan ook niet zonder een kwalitatief goed functionerende informatievoorziening.

Burgers in die samenleving dient de mogelijkheid geboden te worden zich op basis van informatie een mening te vormen over politieke en andere aangelegenheden. Daarmee kunnen ze hun politieke keuzes weloverwogen maken ook wanneer ze bijvoorbeeld gebruik maken van hun actieve en passieve kiesrecht. Van 'geïnformeerde' burgers kan evenwel geen sprake zijn zonder daarbij dus nadrukkelijk nieuwsgaring, nieuwsduiding en opinievorming via de journalistieke media in de beschouwingen te betrekken. Een samenleving die haar burgers serieus in staat wil stellen als burgers te functioneren ontkomt er niet aan ook serieus te investeren in deze functies van de journalistiek. Waar die functies voor de burgers niet goed vervuld kunnen worden of waar burgers op dit punt zelf afhaken, is het zaak zorgvuldig na te gaan waar dat aan ligt en daarbij te investeren in (experimenten met of onderzoek naar) nieuwe - of nieuwe combinaties van bestaande - producten, diensten, markten, organisatieprocessen en dergelijke. Daarbij zal centraal moeten staan de vraag hoe die burgers weer als benutters van die journalistieke functies bereikt kunnen worden of behouden kunnen blijven. Deze vraag overstijgt het uitgangspunt in het consultatiedocument dat "...Alleen een publieke organisatie (...) een publieke ethos zeker kan stellen...". Daarin dient overigens niet gelezen te worden dat alleen een publieke organisatie voor een publiek ethos zorg zou kunnen dragen. Immers ook persorganen en commerciële omroepen kunnen journalistieke functies vervullen die van publiek belang zijn en waarmee burgers (weer) bereikt kunnen worden.

Indachtig het advies 'Focus op Functies' dat de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid in 2006 aan het Kabinet uitbracht, kunnen wij ons voorstellen dat in het toekomstige mediabeleid van de overheid geëxperimenteerd wordt met de daarin voorgestelde functiebenadering van het beleid.

De WRR had daarbij met name het oog op de publieke belangen betreffende een onafhankelijke, pluriforme en kwalitatief goede nieuwsvoorziening, de functie van opinievorming en maatschappelijk debat, evenals, zij het in mindere mate, de functies kunst en cultuur en het geven van specifieke informatie. Waar dergelijke publieke functies vervuld worden door media zouden die media via de algemene middelen meegefinancierd kunnen worden. We verwijzen hier naar de discussie rond de transitie van public service broadcasting naar public service media.

Naar ons oordeel zou nader - ook proefondervindelijk - moeten worden onderzocht hoe een dergelijke functiebenadering in het mediabeleid van de overheid uitgewerkt kan worden waarbij ook de consequenties daarvan voor het persbeleid dienen te worden betrokken. Het Stimuleringsfonds neemt desgewenst graag het voortouw om bijvoorbeeld door middel van een werkgroep de mogelijkheden hiertoe nader te verkennen.

Hoogachtend,
namens het bestuur,

dr G.W. Noomen,
voorzitter